

Torah in Motion Parsha Shiur 5784 Parshat Toldot: What Does It Mean to Struggle with Jacob?

Source Sheet by Sofia Freudenstein, sfreudenstein@yeshivatmaharat.org

The Pain of Esav

Genesis 27:36-38

(36) [Esau] said, “Was he, then, named Jacob that he might supplant* *supplant* Heb. ‘aqab, connected with “Jacob.” me these two times? First he took away my birthright and now he has taken away my blessing!” And he added, “Have you not reserved a blessing for me?” (37) Isaac answered, saying to Esau, “But I have made him master over you: I have given him all his brothers for servants, and sustained him with grain and wine. What, then, can I still do for you, my son?” (38) And Esau said to his father, “Have you but one blessing, Father? Bless me too, Father!” And Esau wept aloud.

בראשית כ"ז:ל"ו-ל"ח

(לו) ויאמר הכי קרא שמו ועקב ויעקבני זה פעמים את בכרתי לקח והגה עתה לקח ברכתי ויאמר הלא אצלתי לי ברכה: (לז) ויען יצחק ויאמר לעשו הן גביר שמתי לך ואת כל אחיו נתתי לו לעבדים ודגן ותירש סמכתיו ולכה אפוא מה אעשה בנני: (לח) ויאמר עשו אל אחיו הברכה אחת הוא לך אחי ברכני גם אני אחי וישא עשו קלו ויבך:

Bereshit Rabbah 67:4

“When Esau heard the words of his father, he cried out, a very great and bitter cry, and he said to his father: Bless me too, my father” (Genesis 27:34).

“When Esau heard the words of his father” – Rabbi Hanina said: Anyone who says that the Holy One blessed be He is lax, may his intestines become lax. Rather, He shows patience and collects His due. Jacob caused Esau to cry out one cry, as it is written: “When Esau heard the words of his father, he cried out.” Where did He punish him [Jacob]? It was in the Shushan citadel, as it is stated: “[When Mordekhai learned what had happened...] and cried out an exceedingly loud and bitter cry” (Esther 4:1).

בראשית רבה ס"ז:ד'

כשמע עשו את דברי אביו (בראשית כז, לד), אמר רבי חנינא כל מי שהוא אומר שהקדוש ברוך הוא ותרוך הוא יתותרון בני מעוהו, אלא מאריף אפיה וגבי דיליה, זעקה אחת הוציק ועקב לעשו, דכתיב: כשמע עשו את דברי אביו ויצעק זעקה, והיכו נפרע לו בשושן הבריה, שנאמר (אסתר ד, א): ויצעק זעקה גדולה ומרה עד מאד.

How Did We Get Here?

Genesis 25:27-34

(27) When the boys grew up, Esau became a skillful hunter, a man of the outdoors; but Jacob became a mild man, raising livestock.* *raising livestock* Heb. *yoshev ohalim*; NJPS “who stayed in camp,” lit. “a sitter in tents.” The idiom for a pastoralist; cf. 4.20.

בראשית כ"ה:כ"ז-כ"ח

(כז) ויגדלו הנערים ויהי עשו איש ידע ציד איש עדה ויעקב איש תם ישב אהלים: (כח) ויאתב יצחק את עשו כפי ציד כפיו ורכה אהבת את יעקב:

(28) Isaac favored Esau because he had a taste for game;***he had a taste for game** Lit. "game was in his mouth." but Rebekah favored Jacob. (29) Once when Jacob was cooking a stew, Esau came in from the open, famished. (30) And Esau said to Jacob, "Give me some of that red stuff to gulp down, for I am famished"—which is why he was named Edom.***Edom** Play on Heb. 'adom "red." (31) Jacob said, "First sell me your birthright." (32) And Esau said, "I am at the point of death, so of what use is my birthright to me?" (33) But Jacob said, "Swear to me first." So he swore to him, and sold his birthright to Jacob. (34) Jacob then gave Esau bread and lentil stew; he ate and drank, and he rose and went away. Thus did Esau spurn the birthright.

(כט) ויגיד יעקב בגיד ויבא עֵשָׂו מן־הַשָּׂדֶה והוא עָרֵף: (ל) ויאמר עֵשָׂו אֶל־יַעֲקֹב הֲלֵעֲטֹנִי נָא מִן־הָאֵדָם הַזֶּה בְּיַעֲרֵי אֲנֹכִי עַל־כֵּן קָרָא־שְׁמוֹ אֲדוֹם: (לא) ויאמר יַעֲקֹב מִכֶּרֶה כִּי־נֹס אֶת־בְּכֻרְתְּךָ לִי: (לב) ויאמר עֵשָׂו הִנֵּה אֲנֹכִי הוֹלֵךְ לָמוֹת וְלָמָּה־זֶה לִי בְכֻרָה: (לג) ויאמר יַעֲקֹב הֲשָׁבַעָה לִי כִּי־נֹס וַיִּשָּׁבַע לוֹ וַיִּמְכֹּר אֶת־בְּכֻרְתּוֹ לַיַּעֲקֹב: (לד) וַיַּעֲקֹב נָתַן לְעֵשָׂו לֶחֶם וַיִּגְזֵד עֲדָשִׁים וַיֹּאכַל וַיִּשְׂתֶּה וַיָּקָם וַיֵּלֶךְ וַיִּבֶז עֵשָׂו אֶת־הַבְּכֻרָה: {פ}

Sforno on Genesis 25:34:1

ועיקב נתן לעשו, he had used the lentils or the dish containing them as the חליפין, a token used to serve as symbol of the transfer of ownership of the object constituting the one being sold. Compare Ruth 4,7 where a shoe is mentioned as serving as such a token.

ספורנו על בראשית כ"ה:ל"ד:א'

ויעקב נתן לעשו. לקנות בקנין חליפין בנזיד או בכלי אשר בו הנזיד על דרך שלף איש נעלו ונתן לרעהו:

Sforno on Genesis 25:34:2

Eisov scorned the birthright. Even after the sale he did not consider the birthright to be worth the money he received for it. Therefore it is not correct to say that he was cheated.

ויבז עשו את הבכורה. גם אחר מעשה היתה הבכורה בעיניו בלתי ראויה לאותו המחיר שפסקו ובכך התבאר שלא נתאנה המוכר כי לא היה הממכר שווה אצלו כל כך:

ספורנו על בראשית כ"ה:ל"ד:ב'

Berakhot 7b:6-8

Tangential to the mention of Leah's son, Judah, and the reason for his name, the Gemara explains the sources for other names, including **Reuben**. **Rabbi Elazar said:** Reuben's name should be considered a prophecy by Leah, as **Leah said: See [re'u] the difference between my son [beni] and the son of my father-in-law, Esau, son of Isaac. Even though Esau knowingly sold his birthright to his brother Jacob, as it is written: "And he sold his birthright to Jacob" (Genesis 25:33), nonetheless, behold what is written about him: "And Esau hated Jacob" (Genesis 27:41). Esau was not only angry over Isaac's blessing, but he was angry about another matter as well, as it is written: "And he said, 'Is he not rightly named Jacob, for he has supplanted me twice? He took my birthright, and behold, now he has taken my blessing'" (Genesis 27:36). Despite having sold his birthright, he refused to relinquish it. While**

ברכות ז' ב'ו-ח'

ראובן. אמר רבי אלעזר: אמרה לאה: ראו מה בין בני לבן חמי. דאילו בן חמי, אף על גב דמדעתיה זבניה לבכירותיה, דכתיב: "וימכר את בכורתו ליעקב", חזו מה פתיב ביה: "וישטם עשו את יעקב". וכתיב: "ויאמר הכי קרא שמו יעקב ויעקבני זה פעמים" וגו'. ואילו בני, אף על גב דעל כרחיה שקליה יוסף לבכירותיה מניה, דכתיב: "ובחללו יצועי אביו נתנה בכורתו לבני יוסף", אפילו הכי — לא אשנא ביה, דכתיב: "וישמע ראובן ויצלהו מידם".

my son, Reuben, even though Joseph took his birthright from him by force, as it is written: “And the sons of Reuben the firstborn of Israel, for he was the firstborn; **but, since he defiled his father’s bed, his birthright was given to the sons of Joseph, son of Israel**” (I Chronicles 5:1).

Nevertheless, he was not jealous of him, as it is written when Joseph’s brothers sought to kill him: **“And Reuben heard and he saved him from their hands, saying ‘Let us not take his life’”** (Genesis 37:21).

Sotah 11a:11

Alternatively, there is an additional way to punish the Egyptians with water: **He does not bring** a flood upon them, **but they may come and fall into water, and so it says:** “And the sea returned to its strength when the morning appeared; **and the Egyptians fled toward it;** and the Lord overthrew the Egyptians in the midst of the sea” (Exodus 14:27), indicating that the Egyptians fell into the water. **And this is what Rabbi Elazar says: What is the meaning of that which is written:** “Now I know that the Lord is greater than all gods, **for in that which they conspired [zadu] against them**” (Exodus 18:11)? The phrase means: **In the pot in which they cooked, they themselves were cooked,** as they were punished through drowning, measure for measure, for drowning the Jewish babies. The Gemara asks: **From where may it be inferred that this word “zadu” is a term meaning a pot?** The Gemara answers: **As it is written: “And Jacob simmered a pot [vayyazed Ya’akov nazid]”** (Genesis 25:29).

Beit HaLevi on Torah, Toldot 8

SELL ME YOUR BIRTHRIGHT TODAY – (Our sages) have already inquired how it is proper (for Jacob) to entice his brother to sell the birthright, in particular, for lentils. It is certainly not the case that he intended to gain the right to the (firstborn’s double share of) the estate; also, who even knows whether prior to the giving of the Torah it was customary that the firstborn received a double share of the inheritance. The benefit of the birthright at that time was apparently a sign of virtue and the right to carry on the family name (literally, “to rise to his father’s name”). The scripture already stated, “through Isaac your heirs will be named” (with regards to Abraham, Bereishit 21:12) and our sages learned “in Isaac” and not “all of Isaac,” meaning that the one who holds on to Isaac’s (righteous) ways has the pedigree to carry on the family name. After (the sale) Esau went out to a bad culture that very day, and therefore to Esau there was no difference whether he had the birthright or not, since how could he rightly be called “firstborn” if he couldn’t be called (Isaac’s) “son” (as a result of his decision to

סוטה י"א א"י"א

אי נמי: הוא אינו מביא, אכל הן
באין ונזקלין בתוכו. וכן הוא
אומר: “וימצרים נסים לקראתו”.
והינינו דאמר רבי אלעזר: מאי
דקתיב “פי בדבר אשר זדו
עליהם” — בקדירה שבישלו, בה
נתבשלו. מאי משמע דהאי “זדו”
לישנא דקדירה הוא — דקתיב:
“ויזד יעקב נזיד”.

בית הלוי על התורה, תולדות ה'

מכרה כיום את בכורתך לי. הנה כבר
חקרו היאך נכון לפתות לאחיו למכור
הבכורה ובפרט בעד עדשים. והענין
דודאי לא על ממון ירושה היה הכוונה
וגם מי יודע אם גם אז קודם מתן תורה
היה נוהג שהבכור נוטל פי שנים. וענין
הבכור לפי הנראה היה אז רק לענין
מעלה ולקום על שם אביו. והנה הכתוב
אמר כי ביצחק יקרא לך זרע ודרשו
ביצחק ולא כל יצחק, וזהו האוחז מעשיו
יהיה מיוחס להקרא בנו. ואחרי כי עשו
יצא לתרבות רעה באותו יום וא"כ אין
שום נ"מ לעשו בבכורה כי איך יקרא
בכור אחרי שאינו נקרא גם בן. וכל
בכורתו של עשו אינו רק להחסיר
ליעקב שהוא לא יהיה בכור אבל לעשו
אינו מעלה כלל, וזהו שביקש יעקב

engage in bad behavior.) The only benefit to Esau in having the birthright was to deprive Jacob of it so that he did not have the birthright; Esau so no positive benefit for himself in it. That is the reason Jacob asked Esau to sell it, since Esau did not lose anything in the sale and Jacob had benefit from the sale. This is also why Esau said, "why do I need the birthright" – he stated that it made no difference at all to him whether he had the birthright, since he had no desire at all to be (Isaac's) son (i.e., to live up to the family name.) This is the reason the scripture states among the attributes of Israel, "Israel, my son, my firstborn." (Shemot 4:22) Apparently, the word "firstborn" already implies "son" (so why the redundant language?) This language is coming only to repudiate Esau – that Israel has two positive attributes, "son" and also "firstborn," whereas Esau was not content to spurn the birthright, he also spurned being Isaac's son.

Derashot HaRan 2:35

And the acts, too, which they participated in were geared to arouse hatred and envy. First (in this connection), Jacob's strange appropriation of Esau's birthright demands explanation. For how could Jacob, the "simple man," ask Esau to sell his birthright to him for a mess of lentils? In general, this episode raises many questions. First, how could this righteous man desire what is not his and tell his neighbor: "Sell me your inheritance?" Second, how could he so cheat him as to take such a noble birthright for such a cheap, shameful price? Even if Esau, in his ignorance, would consent to such a thing, Jacob should counter his corruption and not cheat him in this unheard of manner. And even if we grant that the selling of the birthright had no monetary implications at all, that the first-born's receiving a double portion was something originated by the Torah, never having obtained before, and that the selling of the birthright had implications of honor alone — that the younger brother receive the honor due the elder — it still does not seem befitting of Jacob to ask Esau to exchange his honor for something worthless. And even if we adopt that view which holds that the birthright was sold not for a mess of lentils but for its full value, the chain of events leading to the sale is still very difficult to follow. For if Jacob evinced a desire for the birthright, there should have been a cogent mediating catalyst causing Esau to accede to the transference of his honor to Jacob for full payment. But for Esau to come back weary from hunting, to ask for something to "restore his soul," and for Jacob to exploit this to snatch away his birthright — this, indeed, demands explanation.

ממנו שימכור אותה לו דהרי הוא זה נהנה וזה לא חסר, וזהו ג"כ שהשיב לו עשו ולמה זה לי בכורה, אמר דלו אין שום נ"מ בהבכורה כלל אחרי שאין ברצונו להיות בנו כלל. וזהו שאמר הכתוב במעלות ישראל בני בכורי ישראל, ולכאורה במלת בכורי הרי כלול ג"כ שהוא בנו רק בא לשלול לעשו ואמר דלישראל יש שני המעלות דהם בני וגם בכורי, ובא לשלול לעשו דלא די שאינו בכור רק אינו גם בן כלל:

דרשות הר"ן ב'ל"ה

גם המעשים אשר היו ביניהם, היו ראויים לסבב ביניהם שנאה וקנאה. ראשונה, אשר לקח יעקב בכורת עשו בענין זר מאד צריך ישוב, כי איך היה מחק יעקב איש תם, לאמר לעשו שימכור אליו בכורתו בנזיד עדשים. וכבר כלל זה המעשה תמיהות רבות, ראשונה כי אין בחוק השלם שיתן עיניו במה שאינו שלו לומר לרעהו מכרה נחלתך לי. ושנית איך יונה לקחת ממנו בכורה נכבדה במחיר בזוי ושסוי, כי עם היות יסכים בזה עשו לסכלותו, כבר היה ראוי ליעקב לתקן עותו, ולא יונה אונאה מרובה אין ערוך אליה. כי אם שנניח שמכירת הבכורה לא היתה נוגעת לדבר ממון כלל, אבל לקחת הבכור פי שנים הוא דבר חידשה אותו התורה לא היה כן לעולמים, ושמכירת הבכורה לא היה דבר כי אם לכבוד לבד שיכבד הצעיר הכבוד הראוי לבכור, עדין לא יראה שיאות ליעקב לאמר לעשו שימיר כבודו בלא יועיל. ואם שנניח כדברי האומר שמכירת הבכורה לא היה נזיר עדשים אבל כסף רב כערכה, עדין יקשה הסדר והגלגול אשר בו נתגלגל דבר מכירת הבכורה, כי אם היה יעקב נותן עיניו בה, היה ראוי להיות (ם) מליץ ביניהם, מעורר עשו מצד יעקב [ש]יתן אליו כבודו בכסף מלא, אבל כשיבא עשו מצידו עיף מבקש ממנו אוכל להשיב נפשו, ושעל זה יתעורר יעקב לצוד את בכורתו לקחתה, זה מאד צריך ישוב.

Kiddushin 8b:12-9a:3

The Gemara discusses a similar case. If a man said to a woman: **Be betrothed to me with a loaf of bread**, and she said to him: **Give it to a dog, she is not betrothed. And if this dog was hers, she is betrothed. Rav Mari raises a dilemma: If a dog was chasing her to bite her**, and she said to him: Give the loaf to the dog, **what is the halakha?** The Gemara presents the two sides of the dilemma: Does one say that **she commits herself to betrothal and transfers herself to him through this benefit that she receives by being rescued from the dog? Or perhaps she can say to him: By Torah law you are required to rescue me**, due to the injunction: "Neither shall you stand idly by the blood of your neighbor" (Leviticus 19:16), and therefore she is not betrothed with the loaf because she does not owe him anything. This problem is also left unanswered, and the Gemara again states that the dilemma **shall stand** unresolved. If a man said to a woman: **Be betrothed to me with a loaf of bread**, and she said: **Give it to a poor person, she is not betrothed, even if it was a poor person who is dependent upon her**, i.e., a poor person who regularly receives food from that woman. **What is the reason for this?** She could **say to him: Just as I am required to give charity to him, so too you are required to give charity to him.** Therefore, this donation is not an indication that she has agreed to the betrothal. The Gemara relates: There was **a certain man who was selling beads [humrei] of glass [petakhyata]. A certain woman came and said to him: Give me one string. He said to her: If I give you this string will you be betrothed to me with it? She said to him: Give, give. Rav Hama said: Any use of the expression: Give, give, is nothing.** Although she said: Give, give, she did not agree to the condition, as she was mocking him and had no intention of actually becoming betrothed. The Gemara relates a similar incident: There was **a certain man who was drinking wine in a store. A woman came in and said to him: Give me one cup of wine. He said to her: If I give you a cup of wine will you be betrothed to me with it? She said to him: Give to drink, give it to me to drink. Rav Hama said that any use of the expression: Give to drink, give it to me to drink, is nothing**, i.e., she certainly did not intend to accept the condition and she is not betrothed. The Gemara further relates: There was **a certain man who was picking dates from a date tree. A certain woman came and said to him: Throw me two. He said to her: If I throw two dates to you will you be betrothed to me with them? She said to him: Throw, throw. Rav Zevid said: Any use of the expression: Throw, throw, is nothing**, and she is not betrothed.

Shabbat 88a:5

The Gemara cites additional homiletic interpretations on the topic of

קידושין ח' ב' י"ב ט' א:ג'

"התקדשי לי בכפר" – "תנהו לְכָלֵב" – אינה מקודשת. ואם היה כָּלֵב שָׁלֵה – מקודשת. בעי רב מרי: כָּלֵב רַץ אַחֲרֶיהָ, מהו? בַּהֲהוּא הִנָּא דְקָא מַצְלֵה נַפְשָׁה מִיַּדֵּיהּ גְּמָרָה וּמְקַנָּא לֵיהּ נַפְשָׁה, או דְלָמָא מַצֵּי אַמְרָה לֵיהּ: "מְדַאֲוֵרֵיתָא חַיִּיבֵי מְחַיֵּיבֵת לְאַצְוָלוֹן"? תיקו. "התקדשי לי בכפר" – "תנהו לעני" – אינה מקודשת, אפילו עני הסמוך עליה. מאי טעמא? אמרה ליה: כי היכי דמחייבנא ביה אַנָּא, הכי מחייבת ביה אַתָּ. הווא גברא דהנה קא מזבין חומרי פתקייתא. אַתָּאי הוּא איפתא, אמרה ליה: "הב לי חד שוכא". אַמַר לה: "אי יהיבנא ליה מיקדשת ליי"? אמרה ליה: "הבה מיהבה". אַמַר רב חמא: כל "הבה מיהבה" לאו פלום הוא. הווא גברא דהנה קא שתי חמרא בקנותא. אַתָּאי הוּא איפתא, אמרה ליה: "הב לי חד פסא". אַמַר לה: "אי יהיבנא ליה מיקדשת ליי"? אמרה ליה: "אשקוני אשקוני". אַמַר רב חמא: כל "אשקוני אשקוני" לאו פלום הוא. הווא גברא דהנה קא שדי תמרי מדקלא. אַתָּאי הוּא איפתא, אמרה ליה: "שדי לי תרתמי"! אַמַר לה: "אי שדינא ליה מיקדשת ליי"? אמרה ליה: "שדי מישדא". אַמַר רב זבד: כל "שדי מישדא" לאו פלום הוא.

שבת פ"ח א:ה'

"ויתצבו בתחתית ההר", אַמַר

the revelation at Sinai. The Torah says, “And Moses brought forth the people out of the camp to meet God; **and they stood at the lowermost part of the mount**” (Exodus 19:17). **Rabbi Avdimi bar Hama bar Hasa said:** the Jewish people actually stood beneath the mountain, and the verse **teaches that the Holy One, Blessed be He, overturned the mountain above the Jews like a tub, and said to them: If you accept the Torah, excellent, and if not, there will be your burial. Rav Aha bar Ya’akov said: From here** there is a **substantial caveat** to the obligation to fulfill the **Torah**. The Jewish people can claim that they were coerced into accepting the Torah, and it is therefore not binding. **Rava said: Even so, they again accepted it willingly in the time of Ahasuerus, as it is written:** “The Jews **ordained, and took upon them,** and upon their seed, and upon all such as joined themselves unto them” (Esther 9:27), and he taught: The Jews **ordained what they had already taken upon themselves** through coercion at Sinai.

רב אבדימי בר חמא בר חסא: מלמד ששכפה הקדוש ברוך הוא עליהם את ההר כגיגית, ואמר להם: אם אתם מקבלים התורה מוטב, ואם לאו — שם תהא קבורתכם. אמר רב אהא בר יעקב: מכאן מודעא רבה לאורייתא. אמר רבא: אף על פי כן הדור קבלה בימי אחשורוש, דכתיב: “קיימו וקבלו היהודים” — קיימו מה שקיבלו כבר.

Rashi on Shabbat 88a:5:3

A substantial caveat: As if they are called to judgment [as to] why you (the Jews) did not fulfil what you have accepted upon yourselves, they have an answer: They accepted it under duress.

רש"י על שבת פ"ח א:ה:ג'

מודעא רבה - שאם יזמינם לדין למה לא קיימתם מה שקבלתם עליכם יש להם תשובה שקבלוה באונס:

The Stolen Blessing:

Midrash Tanchuma Buber, Vayetzei 11:1

Another interpretation (of Gen. 29:31): WHEN THE LORD SAW THAT LEAH WAS HATED. < She was hated >, not because she was abhorrent to her husband, but because she had scolded him when Jacob had worked seven years for Rachel. Now his mother had said to him (in Gen. 27:44): AND YOU ARE TO STAY WITH HIM (Laban) FOR A WHILE, and he had stayed seven years. (Gen. 29:21, 23:) THEN JACOB SAID UNTO LABAN: GIVE ME MY WIFE.... AND, WHEN IT WAS EVENING, HE TOOK HIS DAUGHTER LEAH < AND BROUGHT HER TO HIM >. ALL NIGHT SHE PRETENDED TO BE RACHEL. When he arose in the morning (according to Gen. 29:25), THERE WAS LEAH. He said to her: Daughter of a swindler, why did you trick me? She said to him: < What about > you! Why did you trick your father? When he said to you: Is this my son Esau, you said to him (in Gen. 27:19): I AM ESAU YOUR FIRST-BORN. Now you are saying: Why have you tricked me? And did your father not say < to Esau > (in Gen. 27:35): YOUR BROTHER CAME WITH DECEIT? So because of these things with which she scolded him, he began to hate her. The Holy One said: There is no cure for this but sons. Then her

תנחומא בובר, ויצא י"א:א'

ד"א וירא ה' כי שנואה לאה. לא מפני שהיא שנואה בפני בעלה, אלא מפני שהוכיחה אותו שעבד יעקב שבע שנים ברחל, שאמרה לו אמו וישבת עמו ימים אחדים (בראשית כז מד) וישב שם שבע שנים. ויאמר יעקב אל לבן הבה את אשתי וגו', ויהי בערב ויקח את לאה בתו וגו' (שם כט כא כב) כל הלילה היתה עשה עצמה כרחל, כיון שעמד בבקר והנה היא לאה, אמר לה בת הרמאי למה רמית אותי, אמרה לו ואתה למה רמית אביך, כשאמר לך האתה זה בני עשו, ואמרת לו אנכי עשו בכורך, ואתה אומר למה רימיתני, ואביך לא אמר בא אחיך במרמה, ומתוך הדברים הללו שהוכיחה אותו התחיל שונאה, אמר הקב"ה אין רפואתה של זו אלא בבנים, ובעלה נכסף לה, לפיכך וירא

husband will desire her. Thus (in Gen. 29:31): WHEN THE LORD SAW THAT LEAH WAS HATED, HE OPENED HER WOMB. David also gives praise (in Ps. 146:7): THE ONE WHO EXECUTES JUSTICE FOR THE OPPRESSED.

ה' כי שנואה לאה ויפתח את רחמה,
ודוד מקלס עושה משפט לעשוקים
(תהלים קמו ז).

Abarbanel on Torah, Genesis 33:1:1

...

אברבנאל על תורה, בראשית ל"ג:א'א'
ואמנם לענין הברכה שיעלהן אמר לו יש לי רב אחי השיב יעקב קח נא את ברכתי אשר הובאת לך רוצה לומר הברכה אכר ברכני אבי במרמה קח אותה כי מודה אני שהובאת לך ולא לי כי מבלתה חנני אלדים וכי יש לי כל הצריך לכבודי ומה לי בברכות.

How We Reckon With Troubling Texts:

Sefer HaIkkarim, Maamar 3 23:3

This is why the Rabbis say, God made a covenant with Israel only for the sake of the oral law. This is because the written law can not be understood except with the oral law, and also because the law of God can not be perfect so as to be adequate for all times, because the ever new details of human relations, their customs and their acts, are too numerous to be embraced in a book. Therefore Moses was given orally certain general principles, only briefly alluded to in the Torah, by means of which the wise men in every generation may work out the details as they appear.

ספר העקרין, מאמר ג כ"ג:ג'

ועל זה הוא שאמרו רבותינו ז"ל לא כרת הקדוש ברוך הוא ברית עם ישראל אלא בשביל תורה שבעל פה, וזה לפי שאין מציאות להבנת התורה שבכתב אלא עם תורה שבעל פה. ועוד לפי שאי אפשר שתהיה תורת השם יתברך שלמה באופן שתספיק בכל הזמנים, לפי שהפרטים המתחדשים תמיד בעניני האנשים, במשפטים והדברים הנפעלים הם רבים מאד משיכללם ספר, על כן נתנו למשה בסיני על פה דרכים כוללים נרמזו בתורה בקצרה, כדי שעל ידם יוציאו החכמים שבכל דור ודור הפרטים המתחדשים.

Prof. Charlotte Elisheva Fonrobert - "Feminist Interpretations of Rabbinic Literature: Two Views," *Nashim: A Journal of Jewish Women's Studies & Gender Issues*, No. 4, Feminist Interpretations of Rabbinic Literature (Fall, 5762/2001), pp. 7-14

...However, a starting point for the way out from between these two fronts would be the assertion that a text, in and of itself, never simply is sexist or misogynist, unless we endow it with power over us, or unless institutions use the text to support a given power structure. Talmudic texts certainly lend themselves to such a use, and they have been used in Jewish cultural history, for instance, to exclude women from the most prized aspect of a Jewish religious life, that of learning. Nonetheless, the most powerful claim brought forth by feminist thinking in the Jewish context has perhaps been the claim that these texts belong to women also, that they are part of women's heritage, religious commitments and aesthetic pleasures...

[W]e pick up threads that have been left hanging and continue to spin with them, adding different colors and textures to the web....[t]o use the texts as a springboard for philosophical and poetic reflections on the function of the body in religion. Either way, the Talmud will have a different future, and the talmudic

beit midrash will change its collective face in ultimately unpredictable ways.

Genesis 32:29

(29) Said he, “Your name shall no longer be Jacob, but Israel, for you have striven**striven* Heb. *saritha*, connected with first part of “Israel.” with beings divine and human,**beings divine and human* Or “God (Elohim, connected with second part of ‘Israel’) and human beings.” and have prevailed.”

בראשית ל"ב:כ"ט

(כט) וַיֹּאמֶר לֹא יִעֲקֹב יֵאמָר עוֹד שְׁמִי כִּי אִם־יִשְׂרָאֵל כִּי־שָׂרִיתָ עִם־אֱלֹהִים וְעִם־אֲנָשִׁים וַתִּוְכַל:

Rashi on Genesis 32:29:1

יֵאמָר [THY NAME SHALL] NO MORE BE CALLED JACOB [BUT ISRAEL] (literally, “not Jacob — supplanting — shall any more be said to thee”) — It shall no longer be said that the blessings came to you through supplanting and subtlety but through noble conduct (שררה) and in an open manner. Because later on the Holy One, blessed be He, will reveal Himself to you at Bethel and will change your name.

רש"י על בראשית ל"ב:כ"ט:א'

לֹא יֵעֲקֹב. לֹא יֵאמָר עוֹד שֶׁהִבְרַחְתָּ בְּאוֹרְךָ בְּעֵקֶבְךָ וְרָמִיָּה כִּי אִם בְּשֵׂרָרָה וּגְלוּי פְּנִים, וְסוֹפֵךְ שֶׁהִקְבִּיחָה נְגִלָּה אֵלֶיךָ בְּבֵית אֵל וּמִתְחִילֶיךָ שְׁמִי וְשֵׁם הוּא מְבָרְכֶךָ /

Mishneh Torah, Repentance 2:4

(4) Among the paths of repentance is for the penitent to: ... to change his name, as if to say "I am a different person and not the same one who sinned;" to change his behavior in its entirety to the good and the path of righteousness; and, to travel in exile from his home. Exile atones for sin because it causes a person to be submissive, humble, and meek of spirit.

משנה תורה, הלכות תשובה ב'ד'

(ד) מִדְּרָכֵי הַתְּשׁוּבָה לְהִיּוֹת: ... וּמִשְׁנָה שְׁמוֹ כְּלוּמַר אֲנִי אַחֵר וְאֲנִי אוֹתוֹ הָאִישׁ שֶׁעָשָׂה אוֹתוֹן הַמַּעֲשִׂים וּמִשְׁנָה מַעֲשָׂיו כְּלֵן לְטוֹבָה וּלְדָרוֹךְ יִשְׂרָאֵל וּגְלוּלָה מִמְּקוֹמוֹ. שְׂגָלוֹת מְכַפֶּרֶת עוֹן מִפְּנֵי שְׂגוּרָתָהּ לוֹ לְהִכְנַע וְלְהִיּוֹת עָנּוּ וְשִׁפְלֵי רִיחַ:

Shmuel Klitsner - *Wrestling Jacob*, Introduction and Afterword

A close reading of various biblical text, however, may reveal that the more dominant theme in the Hebrew Bible is that of a divinely inspired human autonomy and an uncompromising demand from on high for human accountability. Ultimately, it is an invitation to “mere” mortals to transcend their self-imposed limits, to develop their innate divine image, to struggle with themselves, and even to “struggle with God.....and prevail”.

If a similarity between the psychoanalysis enterprise and the biblical narratives emerges from the texts themselves, it would seem to be found in the biblical hero’s struggle to achieve identity and autonomy, this seems to occur, much as in the therapeutic model, by courageously confronting our own masquerades and evasions.